



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 563/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených spoločnosťou CREDIS Law s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Daniel Grigel', proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 To 46/2022 z 27. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. septembra 2022, doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 15. novembra 2022, domáhajú vyslovenia porušenia ich základného práva podľa čl. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ako aj zrušenia tohto rozhodnutia a prikázania všeobecnému súdu v označenej veci znovu konať a rozhodnúť.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľom je vedené trestné stíhanie pre zločin krádeže pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. (8T) 4 T 27/2020. Okresný súd uznesením č. k. (8T) 4 T 27/2020 z 31. augusta 2021 (ďalej len „prvostupňové uznesenie“) trestné stíhanie proti sťažovateľom podľa § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 1 To 46/2022 z 27. apríla 2022 (ďalej len „namietané

uznesenie“), ktorým prvostupňové uznesenie okresného súdu zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti dôvodlia, že zastavenie trestného stíhania prvostupňovým uznesením okresného súdu malo byť zo strany krajského súdu potvrdené, keďže podľa ich mienky bola sťažnosť okresnej prokuratúry podaná jednak oneskorene a súčasne nepredstavovala spôsobilý opravný prostriedok, pretože bola pôvodne uplatnená bez odôvodnenia s uvedením, že jej dôvody príslušný dozor konajúci prokurátor doplní v dohľadnej dobe dodatočne (po ukončení práceneschopnosti). Vo vzťahu k tvrdeniu o oneskorenosti podanej sťažnosti okresnej prokuratúry predkladajú podrobnú argumentáciu, ktorú prezentovali aj v sťažnostnom konaní a v ktorej dôvodili, že údaj na tzv. súdnej doručenke (podľa ktorého bolo prvostupňové uznesenie okresnej prokuratúry doručené 7. septembra 2021), ktorý by mal preukazovať včasnosť podanej sťažnosti okresnej prokuratúry, nie je správny, o čom mal podľa nich svedčiť zápis v doručovacej knihe okresného súdu (z ktorej podľa nich vyplýva, že prvostupňové uznesenie bolo okresnej prokuratúre doručené už 6. septembra 2021).

4. V postupe krajského súdu, ktorým tento nereflektoval na argumentáciu sťažovateľov a posúdil sťažnosť prokurátora ako včas podanú a zároveň akceptoval podľa vyjadrenia sťažovateľa tzv. „bianko sťažnosť“ okresnej prokuratúry, vidí sťažovateľ porušenie svojich označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľov je tvrdenie o porušení ich označených práv namietaným uznesením krajského súdu, ktorým tento zvrátil zastavenie trestného stíhania vedeného proti sťažovateľom, keď podľa mienky sťažovateľov arbitrárnym spôsobom posúdil otázku včasnosti podania sťažnosti a otázku jej perfektnosti.

6. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v trestnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto

súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 428/2021, II. ÚS 46/2022).

7. Ústavný súd pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci, resp. orgánov činných v trestnom konaní a súdov (obdobne pozri sp. zn. II. 46/2022).

8. Ústavný súd poukazuje v prvom rade na § 306 a nasledujúce Trestného poriadku, podľa ktorých je opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, pričom obžalovaný ako osoba oprávnená podať odvolanie proti výroku rozsudku, ktorý sa ho priamo dotýka, môže toto odvolanie podať pre nesprávnosť výroku, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. V nadväznosti na to odkazuje v konkrétosti na ustanovenia § 321 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorých odvolací súd zruší napadnutý rozsudok (okrem iných prípadov) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby.

9. Z ustanovení Trestného poriadku citovaných v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že skutočnosti namietané sťažovateľmi, a to tvrdenie o závažnom procesnom pochybení, potenciálne zakladajú (nie bez ďalšieho preukazujú, pozn.) dôvod na podanie odvolania. Platná právna úprava trestného konania teda sťažovateľom umožňuje v nasledujúcich štádiách trestného konania v rámci uplatnenia práva na obhajobu domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany svojich označených práv prostredníctvom riadneho opravného prostriedku – odvolania, na základe podania ktorého je odvolací súd oprávnený a povinný preskúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľov o neprávnom procesnom postupe v prípade rozhodovania o zastavení trestného stíhania.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že sťažovatelia majú v systéme trestného konania k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv v prípade uznania ich argumentácie všeobecným súdom oprávneným konať o ich prípadnom odvolaní. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľov a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc

všeobecných súdov. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľov nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

11. Vychádzajúc zo všetkých uvedených čiastkových záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

12. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu